

**Київський національний торговельно-економічний університет
Харківський торговельно-економічний інститут КНТЕУ**

Кафедра туристичного та готельного бізнесу

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Спеціалізований туризм

повна назва навчальної дисципліни

для підготовки
студентів ступеня
вищої освіти

бакалавр

молодший бакалавр, бакалавр чи
магістр

року набору

2017

курсу

4

номер курсу, на якому викладається дисципліна

форма навчання

денна, заочна

форма навчання

статус дисципліни

вибіркова

обов'язкова чи вибіркова

Харків, 2020 рік

Розробник:

Добровольська Наталія В'ячеславівна,
доцент кафедри туристичного
та готельного бізнесу, кандидат географічних
наук

прізвище, ім'я, по батькові повністю, посада повністю, науковий
ступінь, вчене звання повністю

10.09.2020 р.

Програму на підставі силабусу навчальної дисципліни, затвердженого на
засіданні методичної ради інституту, протокол від 08.05.2020 р. № 4.

Програму розглянуто та затверджено на засіданні методичної комісії
інституту, протокол від 11.09.2020 р. № 1.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання навчальної дисципліни є формування у майбутніх спеціалістів фахових компетентностей з питань розробки програм обслуговування туристів з урахуванням видів і типів рекреаційної діяльності, видів туризму, потреб туриста і його мотивації до придбання туристичного продукту.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є принципи діяльності туристичних організацій, методика розроблення турів і програм перебування, технологія організації туристичної подорожі; технології туроперейтингу.

Навчальна дисципліна передбачає знання основ навчальних дисциплін «Географія туризму», «Організація туризму» та планується до вивчення здобувачами ступеня вищої освіти бакалавр на 4 курсі.

Мова викладання – українська.

У результаті вивчення дисципліни студент має

знати:

- професійну термінологію в сфері спеціалізованого туризму;
- класифікацію різних видів, напрямів і варіацій спеціалізованого туризму;
- географію ресурсів розвитку різних видів спеціалізованого туризму;
- особливості функціонування ринку послуг у сфері спеціалізованого туризму;
- діяльність туристичних підприємств у сфері спеціалізованого туризму;
- діяльність самодіяльних туристичних організацій у сфері спеціалізованого туризму.

вміти:

- знаходити причинно-наслідкові зв'язки між явищами та процесами на ринку; туристичних послуг у сфері спеціалізованого туризму;
- користуватися статистичними базами даних, що відображають динаміку спеціалізованих туристичних потоків;
- здійснювати оцінку потенціалу розвитку певної туристичної дестинації на предмет розвитку певного виду спеціалізованого туризму;
- порівнювати туристичну спеціалізацію різних туристичних дестинацій, районів і країн;
- проводити сегментування туристичних ринків за різними видами спеціалізованого туризму;
- проектувати новий туристичний продукт і формувати програми подорожей у сфері різних видів спеціалізованого туризму.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Спеціалізований туризм: сутність, види, перспективи розвитку

Сучасний стан та тенденції розвитку туризму в світі та Україні. Основні підходи до класифікації туризму. Історія становлення та розвитку спеціалізованого туризму. Основні підходи до розуміння поняття «спеціалізований туризм». Види спеціалізованого туризму. Новий тип туриста та зміни в туристській мотивації. Перспективні напрямки розвитку спеціалізованого туризму в світі та Україні.

Тема 2. Спортивний туризм і активний відпочинок.

Дефініція поняття «спортивний туризм» і «активний відпочинок». Основні аспекти історії розвитку спортивного туризму і активного відпочинку, сучасні тенденції та перспективи його розвитку на майбутнє. Класифікація спортивного туризму і активного відпочинку: основні підвиди і напрями. Організаційно-технологічне обґрунтування спортивного туризму і активного відпочинку. Ресурси розвитку спортивного туризму і активного відпочинку туризму.

Географія усіх наявних для спортивного туризму і активного відпочинку ресурсів і факторів в Україні та країнах і регіонах Світу. Актуальні туристичні центри. Найбільш типові і відомі туристичні об'єкти спортивного туризму і активного відпочинку. Актуальні туристичні пропозиції (тури, маршрути, атракції) даної галузі туристичної індустрії.

Проблеми створення спеціалізованого туристичного продукту у сфері спортивного туризму і активного відпочинку в Україні та інших країнах і регіонах Світу, тенденції і перспективи його розвитку в Україні і Світі.

Тема 3. Пригодницький та екзотичний туризм.

Дефініція поняття «пригодницький туризм», «екзотичний туризм». Основні аспекти історії розвитку пригодницького та екзотичного туризму, сучасні тенденції та перспективи їх розвитку на майбутнє. Класифікація пригодницького та екзотичного туризму: основні підвиди і напрями. Організаційно-технологічне обґрунтування пригодницького та екзотичного туризму. Ресурси розвитку пригодницького та екзотичного туризму.

Географія усіх наявних для пригодницького та екзотичного туризму ресурсів і факторів в Україні та країнах і регіонах Світу. Актуальні туристичні центри. Найбільш типові і відомі туристичні об'єкти пригодницького та екзотичного туризму. Актуальні туристичні пропозиції (тури, маршрути, атракції) даної галузі туристичної індустрії.

Проблеми створення спеціалізованого туристичного продукту у сфері пригодницького та екзотичного туризму в Україні та інших країнах і регіонах Світу, тенденції і перспективи його розвитку в Україні і Світі.

Тема 4. Екологічний, зелений та сільський туризм.

Дефініція поняття «екологічний туризм», «зелений туризм», «сільський туризм». Основні аспекти історії розвитку даних видів спеціалізованого туризму, сучасні тенденції та перспективи їх розвитку на майбутнє. Класифікація даних видів спеціалізованого туризму: основні підвиди і напрями. Організаційно-технологічне обґрунтування даних видів спеціалізованого туризму. Ресурси розвитку даних видів спеціалізованого туризму.

Географія усіх наявних для екологічного, зеленого та сільського туризму ресурсів і факторів в Україні та країнах і регіонах Світу. Актуальні туристичні центри. Найбільш типові і відомі туристичні об'єкти екологічного, зеленого та сільського туризму. Актуальні туристичні пропозиції (тури, маршрути, атракції) даної галузі туристичної індустрії.

Проблеми створення спеціалізованого туристичного продукту у сфері екологічного, зеленого та сільського туризму в Україні та інших країнах і регіонах Світу, тенденції і перспективи його розвитку в Україні і Світі.

Тема 5. Лікувально-оздоровчий туризм.

Дефініція поняття «лікувально-оздоровчий туризм». Основні аспекти історії розвитку лікувально-оздоровчого туризму, сучасні тенденції та перспективи його розвитку на майбутнє. Класифікація лікувально-оздоровчого туризму: основні підвиди і напрями. Організаційно-технологічне обґрунтування лікувально-оздоровчого туризму. Ресурси розвитку лікувально-оздоровчого туризму.

Географія усіх наявних для лікувально-оздоровчого туризму ресурсів і факторів в Україні та країнах і регіонах Світу. Актуальні туристичні центри. Найбільш типові і відомі туристичні об'єкти лікувально-оздоровчого туризму. Актуальні туристичні пропозиції (тури, маршрути, атракції) даної галузі туристичної індустрії.

Проблеми створення спеціалізованого туристичного продукту у сфері лікувально-оздоровчого туризму в Україні та інших країнах і регіонах Світу, тенденції і перспективи його розвитку в Україні і Світі.

Тема 6. Екскурсійно-пізнавальний туризм.

Дефініція поняття «екскурсійно-пізнавальний туризм». Основні аспекти історії розвитку екскурсійно-пізнавального туризму, сучасні тенденції та перспективи його розвитку на майбутнє. Класифікація екскурсійно-пізнавального туризму: основні підвиди і напрями. Організаційно-технологічне обґрунтування екскурсійно-пізнавального туризму. Ресурси розвитку екскурсійно-пізнавального туризму, обґрунтування.

Географія усіх наявних для екскурсійно-пізнавального туризму ресурсів і факторів в Україні та країнах і регіонах Світу. Актуальні туристичні центри. Найбільш типові і відомі туристичні об'єкти екскурсійно-пізнавального туризму. Актуальні туристичні пропозиції (тури, маршрути, атракції) даної галузі туристичної індустрії.

Проблеми створення спеціалізованого туристичного продукту у сфері екскурсійно-пізнавального туризму в Україні та інших країнах і регіонах Світу, тенденції і перспективи його розвитку в Україні і Світі.

Тема 7. Релігійно-паломницький туризм.

Дефініція поняття «релігійно-паломницький туризм». Основні аспекти історії розвитку релігійно-паломницького туризму, сучасні тенденції та перспективи його розвитку на майбутнє. Класифікація релігійно-паломницького туризму: основні підвиди і напрями. Організаційно-технологічне обґрунтування релігійно-паломницького туризму. Ресурси розвитку екскурсійно-пізнавального туризму.

Географія усіх наявних для релігійно-паломницького туризму ресурсів і факторів в Україні та країнах і регіонах Світу. Актуальні туристичні центри. Найбільш типові і відомі туристичні об'єкти релігійно-паломницького туризму. Актуальні туристичні пропозиції (тури, маршрути, атракції) даної галузі туристичної індустрії.

Проблеми створення спеціалізованого туристичного продукту у сфері релігійно-паломницького туризму в Україні та інших країнах і регіонах Світу, тенденції і перспективи його розвитку в Україні і Світі.

Тема 8. Діловий туризм і MICE-індустрія.

Дефініція поняття «діловий туризм», «бізнес-подорож», «MICE-індустрія» туризму. Основні аспекти історії розвитку ділового туризму і MICE-індустрії, сучасні тенденції та перспективи їх розвитку на майбутнє. Класифікація ділового туризму і MICE-індустрії: основні підвиди і напрями. Організаційно-технологічне обґрунтування ділового туризму і MICE-індустрії. Ресурси розвитку ділового туризму і MICE-індустрії.

Географія усіх наявних для ділового туризму і MICE-індустрії ресурсів і факторів в Україні та країнах і регіонах Світу. Актуальні туристичні центри. Найбільш типові і відомі туристичні об'єкти ділового туризму і MICE-індустрії. Актуальні туристичні пропозиції (тури, маршрути, атракції) даної галузі туристичної індустрії.

Проблеми створення спеціалізованого туристичного продукту у сфері ділового туризму і MICE-індустрії в Україні та інших країнах і регіонах Світу, тенденції і перспективи його розвитку в Україні і Світі.

Тема 9. Круїзний туризм.

Дефініція поняття «круїзний туризм». Основні аспекти історії розвитку круїзного туризму, сучасні тенденції та перспективи розвитку на майбутнє. Класифікація круїзного туризму: основні підвиди і напрями. Організаційно-технологічне обґрунтування круїзного туризму. Ресурси розвитку круїзного туризму.

Географія усіх наявних для круїзного туризму ресурсів і факторів в Україні та країнах і регіонах Світу. Актуальні туристичні центри, найбільш

типові і відомі туристичні об'єкти круїзного туризму. Актуальні туристичні пропозиції (тури, маршрути, атракції) даної галузі туристичної індустрії.

Проблеми створення спеціалізованого туристичного продукту у сфері круїзного туризму в Україні та інших країнах і регіонах Світу, тенденції і перспективи його розвитку в Україні і Світі.

Тема 10. Розважальний туризм.

Дефініція поняття «розважальний туризм». Основні аспекти історії розвитку розважального туризму, сучасні тенденції та перспективи розвитку на майбутнє. Класифікація розважального туризму: основні підвиди і напрями. Організаційно-технологічне обґрунтування розважального туризму. Ресурси розвитку розважального туризму.

Географія усіх наявних для розважального туризму ресурсів і факторів в Україні та країнах і регіонах Світу. Актуальні туристичні центри, найбільш типові і відомі туристичні об'єкти розважального туризму. Актуальні туристичні пропозиції (тури, маршрути, атракції) даної галузі туристичної індустрії.

Проблеми створення спеціалізованого туристичного продукту у сфері розважального туризму в Україні та інших країнах і регіонах Світу, тенденції і перспективи його розвитку в Україні і Світі.

Тема 11. Івентивний (подієвий) туризм.

Дефініція поняття «івентивний туризм». Основні аспекти історії розвитку івентивного туризму, сучасні тенденції та перспективи розвитку на майбутнє. Класифікація івентивного туризму: основні підвиди і напрями. Організаційно-технологічне обґрунтування івентивного туризму. Ресурси розвитку івентивного туризму.

Географія усіх наявних для івентивного туризму ресурсів і факторів в Україні та країнах і регіонах Світу. Актуальні туристичні центри, найбільш типові і відомі туристичні об'єкти івентивного туризму. Актуальні туристичні пропозиції (тури, маршрути, атракції) даної галузі туристичної індустрії.

Проблеми створення спеціалізованого туристичного продукту у сфері івентивного туризму в Україні та інших країнах і регіонах Світу, тенденції і перспективи його розвитку в Україні і Світі.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Теми дисципліни	Обсяг у годинах																							
	денна форма												заочна форма											
	повна						скорочена						повна						скорочена					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС
Тема 1. Спеціалізований туризм: сутність, види, перспективи розвитку	12	2				10							8					8						
Тема 2. Спортивний туризм і активний відпочинок.	16	4		4		8							17	1				16						
Тема 3. Екстремальний, пригодницький та екзотичний туризм.	16	4		4		8							19	1		2		16						
Тема 4. Екологічний, зелений та сільський туризм.	12	2		2		8							16					16						
Тема 5. Лікувально-оздоровчий туризм.	14	4		2		8							19	1		2		16						
Тема 6. Екскурсійно-пізнавальний туризм.	16	4		4		8							17	1				16						
Тема 7. Релігійно-паломницький туризм.	12	2		2		8							16					16						
Тема 8. Діловий туризм і MICE-індустрія.	12	2		2		8							16					16						
Тема 9. Круїзний туризм.	12	2		2		8							17	1				16						
Тема 10. Розважальний туризм.	14	2		4		8							16					16						
Тема 11. Івентивний (подієвий) туризм.	14	2		4		8							19	1		2		16						
Усього годин / кредитів ECTS	180/6	30		30		120							180/6	6		6		168						

Навчальні матеріали з освітнього компоненту доступні на Порталі навчальних ресурсів та інформаційної підтримки освітнього процесу інституту: <https://edu.htei.kh.ua/course/view.php?id=4644>.

4. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗА ТЕМАМИ

Зміст, порядок виконання та критерії оцінювання самостійної роботи студентів наведено у відповідному інтерактивному курсі на Порталі навчальних ресурсів та інформаційної підтримки освітнього процесу інституту: <https://edu.htei.kh.ua/course/view.php?id=4644>.

Організація самостійної роботи студентів регламентується наступними нормативними документами:

- Положенням про самостійну роботу студентів Харківського торговельно-економічного-інституту КНТЕУ;
- Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ.

Для самостійного вивчення студентам пропонуються наступні питання:

Тема 1. Спеціалізований туризм: сутність, види, перспективи розвитку
Вивчення та доповнення матеріалу лекційних занять, робота з Інтернет-джерелами, опрацювання рекомендованої літератури.

Тема 2. Спортивний туризм і активний відпочинок.

Вивчення та доповнення матеріалу лекційних занять, робота з Інтернет-джерелами, підготовка до семінарського заняття, опрацювання рекомендованої літератури.

Питання: Аналіз ринку послуг та головних дестинації спортивного туризму в Україні та світі (за запропонованими дестинаціями).

Тема 3. Екстремальний, пригодницький та екзотичний туризм.

Вивчення та доповнення матеріалу лекційних занять, робота з Інтернет-джерелами, підготовка до семінарського заняття, опрацювання рекомендованої літератури.

Питання: Аналіз ринку послуг та головних дестинації екстремального, пригодницького та екзотичного туризму в Україні та світі (за запропонованими дестинаціями).

Тема 4. Екологічний, зелений та сільський туризм.

Вивчення та доповнення матеріалу лекційних занять, робота з Інтернет-джерелами, підготовка до семінарського заняття, опрацювання рекомендованої літератури.

Питання: Аналіз ринку послуг та головних дестинації екологічного, зеленого та сільського туризму в Україні та світі (за запропонованими дестинаціями).

Тема 5. Лікувально-оздоровчий туризм.

Вивчення та доповнення матеріалу лекційних занять, робота з Інтернет-джерелами, підготовка до семінарського заняття, опрацювання рекомендованої літератури.

Питання: Аналіз ринку послуг та головних дестинації лікувально-оздоровчого туризму в Україні та світі (за запропонованими дестинаціями).

Тема 6. Екскурсійно-пізнавальний туризм.

Вивчення та доповнення матеріалу лекційних занять, робота з Інтернет-джерелами, підготовка до семінарського заняття, опрацювання рекомендованої літератури.

Питання: Аналіз ринку послуг та головних дестинації екскурсійно-пізнавального туризму в Україні та світі (за запропонованими дестинаціями).

Тема 7. Релігійно-паломницький туризм.

Вивчення та доповнення матеріалу лекційних занять, робота з Інтернет-джерелами, підготовка до семінарського заняття, опрацювання рекомендованої літератури.

Питання: Аналіз ринку послуг та головних дестинації релігійно-паломницького туризму в Україні та світі (за запропонованими дестинаціями).

Тема 8. Діловий туризм і MICE-індустрія.

Вивчення та доповнення матеріалу лекційних занять, робота з Інтернет-джерелами, підготовка до семінарського заняття, опрацювання рекомендованої літератури.

Питання: Аналіз ринку послуг та головних дестинації ділового туризму в Україні та світі (за запропонованими дестинаціями).

Тема 9. Круїзний туризм.

Вивчення та доповнення матеріалу лекційних занять, робота з Інтернет-джерелами, підготовка до семінарського заняття, опрацювання рекомендованої літератури.

Питання: Аналіз ринку послуг та головних дестинації круїзного туризму в Україні та світі (за запропонованими дестинаціями).

Тема 10. Розважальний туризм.

Вивчення та доповнення матеріалу лекційних занять, робота з Інтернет-джерелами, підготовка до семінарського заняття, опрацювання рекомендованої літератури.

Питання: Аналіз ринку послуг та головних дестинації розважального туризму в Україні та світі (за запропонованими дестинаціями).

Тема 11. Івентивний (подієвий) туризм.

Вивчення та доповнення матеріалу лекційних занять, робота з Інтернет-джерелами, підготовка до семінарського заняття, опрацювання рекомендованої літератури.

Питання: Аналіз ринку послуг та головних дестинації івентивного туризму в Україні та світі (за запропонованими дестинаціями).

5. ФОРМИ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

	Рейтингові оцінки	Макс. бали за формами навчання	
		денна	заочна
1	Поточний контроль	60	60
1.1	<i>Тема 1. Спеціалізований туризм: сутність, види, перспективи розвитку</i>		
	Підготовка аналітичної доповіді	2,5	
	Тестування на Порталі	2,5	
1.2	<i>Тема 2. Спортивний туризм і активний відпочинок</i>		
	Підготовка аналітичної доповіді	1	2,5
	Тестування на Порталі	2,5	2,5
1.3	<i>Тема 3. Екстремальний, пригодницький та екзотичний туризм</i>		
	Практична робота 1. Виконання та захист.	10	15
	Тестування на Порталі	2,5	2,5
1.4	<i>Тема 4. Екологічний, зелений та сільський туризм</i>		
	Підготовка аналітичної доповіді	1	
	Тестування на Порталі	2,5	
1.5	<i>Тема 5. Лікувально-оздоровчий туризм</i>		
	Практична робота 2. Виконання та захист.	12	15
	Тестування на Порталі	2,5	2,5
1.6	<i>Тема 6. Екскурсійно-пізнавальний туризм</i>		
	Підготовка аналітичної доповіді	1	2,5
	Тестування на Порталі	2,5	2,5
1.7	<i>Тема 7. Релігійно-паломницький туризм</i>		
	Підготовка аналітичної доповіді	1	
	Тестування на Порталі	2,5	
1.8	<i>Тема 8. Діловий туризм і MICE-індустрія</i>		
	Підготовка аналітичної доповіді	1	
	Тестування на Порталі	2,5	
1.9	<i>Тема 9. Круїзний туризм</i>		
	Підготовка аналітичної доповіді	1	2,5
	Тестування на Порталі	2,5	5
1.10	<i>Тема 10. Розважальний туризм</i>		
	Підготовка аналітичної доповіді	1	
	Тестування на Порталі	2,5	
1.11	<i>Тема 11. Івентивний (подієвий) туризм</i>		
	Підготовка аналітичної доповіді	1	2,5
	Тестування на Порталі	2,5	5
2	Підсумковий семестровий контроль (письмова екзаменаційна робота)	40	40
2.1	Завдання на оцінювання теоретичних знань (комп'ютерне тестування)	10	10
2.2	Завдання на оцінювання практичних навичок	15	15
2.3	Завдання на оцінювання професійних вмінь	15	15
3	Оцінка з дисципліни	100	100

6. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

6.1. Основні джерела інформації

1. Мальська М. Світовий досвід розвитку туризму : підручник / М. Мальська, Н. Паньків, А. Ховалко. – Київ : Центр навчальної літератури, 2017. – 244 с.
2. Мешко Н. П. Регіональний туризм: стратегія, ресурси, перспективи розвитку / Н. П. Мешко, В. Є. Редько, О. П. Крупський // Монографія. – Дніпропетровськ: Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара, 2016. – 321 с.

6.2. Додаткові джерела інформації

6. Білан, С. О. Становлення та розвиток туризму: теорія та практика : монографія / С. О. Білан. – Київ : Компринт, 2016. – 353 с.
7. Корж Н. В. Управління туристичними дестинаціями : підручник / Н. В. Корж, Д. І. Басюк ; Національний університет харчових технологій. – Вінниця : Едельвейс і К, 2017. – 322 с.
8. Кудла Н. Є. Сільський туризм: основи підприємництва та гостинності : навчальний посібник / Н. Є. Кудла. – Київ : ЦУЛ, 2015. – 152 с.
9. Мельниченко О. А. Особливості розвитку індустрії туризму в Україні / О. А. Мельниченко, В. О. Шведун // Монографія. – Харків: Видавництво національного університету цивільного захисту України, 2017. – 153 с.
10. Перспективи розвитку туризму в Україні та світі : управління, технології, моделі: колективна монографія. Видання п'яте / за науковою редакцією професора Матвійчук Л. Ю. – Луцьк : Луцький Науково-технічного університету, 2019. – 320 с.
11. Сідоров, М. В. Україна на світовому ринку туристичних послуг: сучасний стан та перспективи розвитку : монографія / М. В. Сідоров, О. Є. Юрченко, С. О. Юрченко ; Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна. – Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2017. – 255 с.